

skulle blive staaende ved $2\frac{1}{2}$ Million. Vi maa ogsaa tage i Betragtning, at Loven af 1899 forudsætter, at der bevilges 2 Mill. Kr. aarlig i 5 Aar til Oprettelse af Huslodder, altsaa 10 Millioner, og hvad der ikke anvendtes det ene Aar, kunde stilles til Raadighed i det følgende Aar. Denne Bestemmelse savner jeg her, hvad det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) ogsaa omtalte, om end jeg skal indrømme, at hvis vi skulle blive staaende ved $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., spiller det ingen Rolle, for saa vil det ikke komme til at slaa til i noget som helst Aar. Altsaa, vi have en Bestemmelse i den nugældende Lov om, at der kan anvendes 2 Millioner aarlig, og at man kan overføre det overskydende Beløb fra det ene Aar til det andet. Man tænkte sig selvfølgelig, at der skulde bevilges fuldt 10 Millioner i disse 5 Aar. Nu ville, saa vidt jeg kan skønne, de Laan, vi ville komme til at tilstaa i det kommende Aar, blive lidt færre end i indeværende Finansaar, maaske af den Grund, at enkelte have villet vente paa Lovens Revision, inden de søgte Laan. Men gaa vi ud fra det samme Beløb næste Aar, altsaa godt 2 Millioner, vil der i disse 5 Aar af Statsmidler kun være anvendt ca. 7 Millioner. Vi have altsaa fra denne 5-aarige Periode et Overskud af 3 Millioner, som jeg mener, vi maa regne med i den næste 5-aarige Periode. Og saafremt § 11 vedtages, som den højtærede Minister har foreslaaet den; saa at Halvdelen af Laanene ydes af Kreditforeningen, vil der ikke blive ret meget for Statskassen at udrede i de 5 Aar, naar den ikke skal yde mere end $1\frac{1}{4}$ Million aarlig til disse Huslodder, og der i Forvejen var 3 Millioner, som vare opsparede i de foregaaende 5 Aar. Jeg synes derfor, at den højtærede Landbrugsminister maatte kunne faa sin Kollega Finansministeren til at indse, at det kunne vi virkelig ikke være tjente med, at det er alt for lidt. Det bliver ikke mere end godt Halvdelen, Statskassen skulde yde i de følgende 5 Aar af, hvad vi forudsatte, den maatte yde i de forløbne 5 Aar. Og skulle vi beholde Ordningen med Kreditforeningerne — jeg synes nu ikke rigtig derom, men jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa her, det kan jo nærmere forhandles i Udvalget —, hvorefter disse overtage Halvdelen, er jeg bange

for, at det vil forvolde en Del Bryderier i den ene og anden Retning, i hvert Fald maa vi have Statsbidraget sat ganske betydeligt op, fra $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til mindst 3 Mill. Kr., og det kan maaske endda neppe slaa til. Jeg antager nu nok, at det er muligt for den højtærede Landbrugsminister at faa sin Kollega, Finansministeren til at indse, at vi ikke for Statens Vedkommende kunne være bekendt at sige, at vi under de gunstige finansielle Forhold ikke have Raad til at yde saa meget af Statskassen til det udmærkede Formaal, som vi have haft Raad til i de forgangne 5 Aar.

Der er en Bestemmelse i § 6, at Jord i offentlig Besiddelse kan Sogneraadet søge erhvervet til Huslodder. Derved tænkes der vel nærmest paa Præstegaardsjord. Jeg vilde ønske, at den højtærede Landbrugsminister kunde faa sin Kollega Kultusministeren til at stille sig saaledes, at vi kunde tage Præstegaardsjorderne mange Steder i Landet, hvor der er særlig Brug for dem, til det Øjemed, i hvert Fald da paa Steder, hvor Jorden ikke ønskes særlig anvendt af Præsten. Om der skulde indføres Ekspropriation af disse Ejendomme, skal jeg ikke udtale mig nærmere om her, men det var ønskeligt, at man kunde komme til en Overenskomst om Anvendelsen af disse Præstegaardsjorder, som mange Steder egne sig meget bedre til Huslodder end til at ødelægges, havde jeg nær sagt, af en Præstegaardsforpagter eller Præst, som ikke har videre Begreb om at drive Jorden. Hvorvidt vi saa skulde beholde Bestemmelsen om, at en Del af Købesummen kan sættes i en Bygafgift som foreslaaet, kunne vi jo tales nærmere ved om senere.

I § 8 er der indført en helt ny Ordning med Hensyn til Antagelsen af disse Andrageuder om Huslodder, som jeg er den højtærede Minister meget taknemmelig for. Det har nemlig vist sig, at den Maade, den ældre Lov anviste, at Andraget skulde gaa gennem Sogneraadet, og at Kommissionen skulde bygge paa Sogneraadets Erklæring; mange Steder har været meget uheldig. Derfor har den højtærede Minister jo ogsaa tidligere givet Kommissionerne Tilladelse til, at de maatte undersøge disse Forhold, før Laanene ydedes. Her i § 8 findes nu denne fornuftige Be-